Đ. Budojević

sfk ssm

VF

1984

1

Po dlouholeté hrdinské cestě dorazí hrstka lidí (jejich zdraví je podlomené anabiózou) k pohostinné (jak se jeví) planetě v soustavě Alfy Hydry. Pozemšťané tam založí kolonii - nejvzdálenější předsunutou hlídku lidstva v Galaxii. Ale planeta je neškodná pouze na první pohled. Po čase se lidé začínají ztrácet. Ti, kteří zůstávají naživu, objevuji hroznou pravdu. Ukazuje se, že se na planetě vyskytuje lus - hustá suspenze složitých nebílkovinných molekul podobná mlze. Když vycítí člověka, pohltí ho, vniká do mozku, vzájemně spolupůsobí svým energetickým polem a elektrickým potenciálem buněk. Důsledkem toho člověk umirá, ale lus v sobě zanechává otisk jeho mozkové struktury, snáší "vejce" a z toho se narodí singlit - kopie člověka, ale už ne člověk ...

Inspektor mimozemských osad Rotanov, který na planetu přiletí dvacet let po vzniku kolonie, zde nalézá skutečné bojiště. Lidé považují potomky lusů za jakési vlkodlaky, cosi na způsob biologických robotů, a mstí se za své mrtvé. Singlité také loví kolonisty a předhazují je na rozplynutí dravým oblakům (je to pro ně jediný způsob, jak získat sobě podobné). Oba nepřátelské tábory jsou odsouzeny k zániku. Lidé - protože je jich málo a bude stále méně a méně; singlité - protože smrt kolonistů je zbavuje "suroviny" pro svůj vznik. Jak na planetě obnovit mír?

Tento nelehký a, jak se zdá, nesplnitelný úkol postavil před svého hrdinu sovětský spisovatel Jevgenij Jakovlevič Guljakovskij ve své knize Období mlh /Sezon tumanov (1982)/. Je to jeho třetí kniha a potvrzuje v ní svoji příslušnost ke špičkovým autorům vědeckofantastického žánru v Sovětském svazu. Publikovat začal počátkem šedesátých let a je veliká škoda, že je v českých překladech skoro neznámým autorem. V edici Karavana (Stanice u Moře dešťů; 1982) vyšla jeho povídka Zakázaná zóna /Atlanty děržat nebo - Oblohu nesou Atlantoyé (1978)/ a větší část již zmíněného románu v časopise Sedmička pionýr. V zahraničí se s Jevgenijem Guljakovským seznámili čtenáři překladů jeho první knihy Planěta dlja kontakta /Planeta pro kontakt (1976)/.

Když se očím Rotanova opět navrátila schopnost cokoliv rozlišovat, uviděl Dubrova sedícího na písku. Písek, na kterém seděl, nepřipadal Rotanovovi jako obyčejný. Byl výrazně tmavší než písek v okolí a tato tmavá plocha těsně obklopovala kmen třeskušky, o který se sedící Dubrov opíral. Vypadalo to, jakoby všechen písek okolo něj byl posypán sazemi. A to nebylo všechno. Rotanovova pozornost byla upřena na Dubrova, ale všechno, co se stalo, bylo dílem nekolika sekund. Koutkem oka zahlédl, jak písek pod Dubrovem zašuměl, jakoby si s ním pohrávaly závany větru přesto, že tady žádný vítr nebyl. Svítilna, která v první chvíli Rotanova oslepila, se válela několik kroků od Dubrova a osvětlovala jeho ruce, batoh a dolní polovinu tváře. Nedělily je nyní více než dva metry a Dubrov už nepochybne uviděl Rotanova vystupujícího z křoviny. Škodolibě se usmál a pomalu zvedl ke rtům skleněnou lahvičku.

"Nedělejte to!" vykřikl Rotanov, odrazil se oběma nohama a vymrštil své tělo vpřed. Ale už bylo pozdě. Lahvička vypadla Dubrovovi z rukou a kapky husté mastné tekutiny stékaly po jeho rtech. Vteřinu se dívali jeden druhému do očí. Dubrovova tvář začala postupně blednout, kůže se stávala doslova průsvitnou. Současně Rotanovovi připadalo, že celá jeho postava získává jakousi neobvyklou bezforemnost. Zmizela ramena, čelist mimovolně klesla na hrudník.

Před jeho očima začalo oblečení Dubrova splaskávat, doslova připomínalo fotbalový míč, ze kterého uniká vzduch.

Do minuty leželo vedle batohu jako beztvará prázdná hromádka. Svítilna vrhala na písku ostré stíny. Rotanovovi připadalo, že ztrácí rozum. Vrhl se k šatům a uchopil je, jako kdyby chtěl cosi polapit. Potom opatrně pustil bundu, jakoby byla skleněná. Obrátil kalhoty naruby a prohlédl si prázdné boty, jakoby tam chtěl nalézt beze stopy zmizelého Dubrova. Celá zpáteční cesta Rotanovovi splynula do nekončícího zástupu šlehajících větví a listí. Když konečně doběhl do osady, viselo na něm oblečení v cárech a na rozšlehané kůži vystupovaly kapky krve. Nyní musí projít kompletním cyklem dezinfekce a profylaxe ... Kam tak spěchal? Jeho ruce držely batoh. Ještě než utekl, mechanicky do něj vložil Dubrovovy šaty. Vlastním očím už víc nevěřil a jenom chladný rozum mu nyní pomáhal zachovat si soudnost. Všechno, co viděl, mohlo být pouze halucinací způsobenou jedovatými výpary třeskušek ... Nohy ho samy donesly k domku, ve kterém žil Dubrov. V odpověď na zvonek automat otevřel dveře předsíně. Obvykle to znamenalo, že je nájemník doma ...

Dubrov ležel v posteli. Když uviděl Rotanova, rychlým pohybem vyskočil na nohy. Tak vstává člověk, který ještě nestačil usnout a sotva před minutou si do postele lehl. Tak vstává člověk, který je zvyklý pravidelné očekávat nebezpečí. Aniž skrýval ironii a škodolibost, prohlížel si pozorně na prahu stojícího Rotanova.

"Proč sem tak neočekávaně vtrhla opice?"

"Nic se vám nestalo?"

"Jak vidíte. A co se mi mělo přihodit?"

Rotaaov se už vzpamatoval.

"Proč jste před hodinou odešel z osady?"

"Máte halucinace, inspektore. V období květu koulí se to stává."

"Možná, že budete tvrdit, že tohle není vaše oblečení?" Rotanov vyhodil z batohu na podlahu v houští sebrané hadry. Dubrov vstal a otevřel skříň. Na ramínkách zde v přísném pořádku viselo obvyklé pracovní oblečení kolonistů. Rotanov nemohl určit, jestli je všechno na svém místě, ale to nic neměnilo. Historie se začala obracet v jakousi podivnou frašku.

/Období mlh, část I.: Bílé zvony Renitů/

KNIHY VĚDECKOFANTASTICKÉHO ŽÁNRU

V ZÁVODNÍ KNIHOVNĚ ROH

Dodatek - 1.část /A, B, C, Č, G, J, L, N/

0972 Arbes: Newtonův mozek
Výbor z romanet klasika české literatury, jednoho z předchůdců současného vědeckofantastického žánru.

6431 Asimov: Já robot
Robotické povídky slavného autora, propojené postavou robopsycholožky Susan Calvinové.

3049 Bradbury: Ilustrovaná žena
Soubor povídek, zahrnující v pestré škále příběhy klasické sci-fi i fantasy.

6274 Buzatti: Velký portrét
V knize italského prozaika a dramatika dává hrdina obrovskému myslícímu stroji lidskou osobnost.

4430 Csernai: Tajemství na střeše světa
Glaciologická výprava v Himálaji objevuje vesmírnou loď, oživuje zmrzlého hvězdného člověka a setkává se se snažnými lidmi.

1757 Čapek: Továrna na absolutno
Další z románů jednoho z klasiků žánru sci-fi.

3111 Golding: Pán much
Skupina dětí, která se dostala na pustý ostrov, postupně zdivočí a podléhá primitivním instinktům.

2857 Jefremov: Ostří břitvy
Experimentální román, který vyvolal v době svého vzniku nejednu diskusi.

5459 Lem: Futurologický kongres
Nové cesty a příhody galaktického pilota Ijona Tichého se satirickou a groteskní formou dotýkají zajímavých a závažných problémů.

6587 Lem: Pánův hlas
Kniha shrnuje část her, scénářů a v češtině dosud neuveřejněných povídek.

6370 Lengyel: Druhá planeta Oggu
Autor staví před civilizaci planety Eely smrtelnou hrozbu, které je nutno čelit nebo podlehnout.

0502 London: Železná pata
Sociální utopie o vzpouře proti celosvětovému panství kapitálu od oblíbeného autora dobrodružných příběhů.

6554 Neff: Něco je jinak
První kniha zabývající se komentováním historie a současnosti české literární fantastiky.

5630 Neff: Podivuhodný svět Julese Verna
Autor nás podrobně a přehledně seznamuje s životem i dílem slavného spisovatele - klasika vědeckofantastického žánru.

PODIVNÉ ŠLÉPĚJE

Ludvík Souček

(Podle pořadu z cyklu Otazníky na dobrou noc uvedeného ČST dne 25.7.1972 na II.programu.)

Podivné šlépěje, tím podivnější, a podivuhodnější, že nebyly nalezeny třeba v Tibetu nebo v Matu Grossu, v Brazílii nebo v Antarktidě, ale v malebné považské vesničce Koňské v martinském okrese na Slovensku. Jde tedy o otazník, smíme-li to tak říci, tuzemský.

Mapka nám znázorňuje přehledně situaci v místě naleziště. Ty šlépěje nalezl asi před dvaceti lety pan Smieško. Jsou vytesány, vytlačeny nebo bůhví vlastně jak vyhloubeny do vápencových balvanů rozhozených tu a tam po stráních a po pastvinách. Pan Smieško jim zprvu nevěnoval valnou pozornost, ale posléze se přece jenom rozhodl svůj nález oznámit na správné adrese. A moudří mužové pražští se spojili s neméně moudrými muži bratislavskými a dali se do práce.

"Především šlo o to, zjistit, zda jde skutečně o šlépěje nebo jejich artefakty, a ne o náhodné přírodní útvary, vzniklé účinkem větrů a dešťů. Tato otázka byla zodpovězena jednoznačně kladně, když jsme nalezli kromě stop objevených panem Smieškem další tři stopy velmi dobře zachovalé a větší počet více nebo méně porušených povětrnostními vlivy. Teď šlo o to, zjistit stáří šlépějí. Pokud by skutečně vznikly otiskem, určit, kdy žil člověk, jenž tudy kdysi kráčel."

Věda, zkoumající otisky nohou, přinesla cenné služby nejenom kriminalistům, ale dokonce tu a tam i archeologům. Tak například: v řadě jeskyní, třeba roku 1952 v italské Ježibabí jeskyni, Tana della Basua, byly vedle stop jeskynních medvědů nalezeny stopy neandertálců, které potvrdily naše představy o způsobu chůze a tvaru nohy tohoto slepého výhonku na kmeni vývoje člověka. Ale poslechneme si raději, jak celé zkoumání skončilo.

"Proměření všech šlépějí ukazuje na poměrně vyspělého člověka, tedy rozhodně ne na neandertálce, s palcem odvráceným od prstů a s nízkou nožní klenbou. Palec u všech zkoumaných stop byl vesměs široký, jaký bývá u lidí chodících výhradně naboso. Noha, která otisky vytvořila, vytvořila-li je, se mohla procházet po světě před sto tisíci lety, daleko pravděpodobněji však ještě blíže současnosti.

Ano. Pokud ovšem otisky vytvořila lidská noha v době, kdy hornina byla ještě tvárná a plastická. Znamenalo by to pochopitelně shodu stáří šlépějí se stáří horniny samotné. A proto byl přizván a o odborný posudek požádán vědec, mineralog.

"Podle fosilního mikroplanktonu, tedy podle skořápek živočichů, kteří vápenec kdysi vytvářeli, mohu s určitostí prohlásit, že tato hornina vznikla ve starších třetihorách, a že je tedy stará přibližně 55 milionů let."

Pokud nevěříme, že člověk skotačil po povrchu naší těžce zkoušené planety už někdy v raných třetihorách, a tomu skutečně nevěříme a věřit nemůžeme, musíme předpokládat účast nějakého dávného a se vší pravděpodobností velice a velice dávného kameníka, zkušeného, zručného a vybaveného dostatkem volného

času, takže se mohl při své práci věnovat i vcelku nepříliš podstatným detailům - sklonu plosky nohy, výšce klenby, přesným rozměrům vzdálenosti prstů od sebe navzájem, atd. atd. Všechno naznačuje, že tento dávný kameník ovládal anatomii lidské nohy lépe než například tvůrci středověkých anatomických atlasů, a to je jistě zajímavé. Neméně zajímavé je, že jde vždycky o otisk levé nohy, o plosku levé nohy. Ale podívejme se teď na schematický plánek. Většina stop, ne ovšem všechny, míří jedním směrem, a to k vrchu Kopa u obce Krpelany.

Na samém vrcholku tohoto kopce byl nalezen kus nízkého tunelu pokračujícího prostornou jeskyní a pak trychtýřovitým hrdlem vedoucího ... No, kdoví kam vede. Jeskyně Kopa nebyla totiž dosud speleology prozkoumána a my to žádnému nadšenci, a tím méně nadšenci-amatéru, nedoporučujeme. Jsou tedy snad šlépěje jakýmisi turistickými značkami? Raději počkejme a neukvapujme se s úsudkem.

Roku 1921 nalezl pan Imrich Szeghy, dnešní ředitel Lidové hvězdárny v Prešově, další šlépěj. Tentokrát tak obrovskou, že by musela patřit klackovi alespoň třímetrovému. Ostatně je vytesána do adensitu, vyvřelé horniny, což samo o sobě vylučuje, že by vznikla otisknutím skutečné nohy. Obyvatelé blízké vesnice Hermanovce nad Toplou ji dobře znají, nazývají ji Obrinská noha a celé údolí pod vyhaslou sopkou Obríkem, kde se šlépěj nalézá, údolím obrů. Pan I.Szeby se podle porušených kontur šlépěje a podle skutečnosti, že se v ní po celý rok drží kalužinka vody, domnívá, že šlo o pravěký brus. Brus pravěkých lidí; a vědci, kteří byli konzultováni, se vyjádřili k tomuto mínění příznivé a souhlasili s ním. A pak zde máme ještě jeden zajímavý dokument. Obtah novinové zprávy z třicátých let. "Na Slovensku opět nalezen poklad. Při otevírání kamenolomu pod kopcem Obríkem poblíže obce Hermanovce nad Toplou nalezli dělníci bohatý bronzový poklad nejrůznějších předmětů."

Pointou příběhu je, že se poklad nacházel přesně ve směru osy šlépěje, vzdálen od ní asi tak 750 metrů. A já jsem shodou okolností obdržel před několika měsíci dopis, který mi napsal pan ředitel Szeghy. Kromě jiného mi píše toto:

"... Bude Vás určitě zajímat, že jsem od té doby objevil další stopu při téže cestě. Jen pár desítek metrů níže. Jde opět o levou nohu, vlastně o její obrys, s jakoby zvýrazněným nehtem palce. Tato stopa je normálních rozměrů, asi 26x10cm, a nachází se na menším riolitovém porfyritovém balvanu. Její směr je totožný se směrem Obrinské nohy. Pro zajímavost uvádím, že v témže směru, co býval lom pod Obríkem, jsme nalezli pozůstatky rozsáhlého sídliště se třemi kulturními vrstvami."

To by tedy znamenalo, že otisky nohou vytesané do skály jsou skutečně pravěkými ukazateli cesty. Ale odkdy se ukazují cesty k pokladům, která mají zůstat skryty?

"V pohádkách černochů z Pobřeží slonoviny mezi řekami Nzi a Bandama vystupuje bůh Anangama, který sestoupil z nebe, aby naučil lidi různým dovednostem. A při sestupu nedaleko Sakassi vtiskl svou nohu do skály. Je jednonohý, proto otiskl jen svou levou nohu. A opravdu — ve skalním bloku je prohloubenina odpovídající tvarem i velikostí otisku lidské levé nohy."

"V Severní Americe a v Kanadě, kolem Velkých jezer, znají Indiáni mnoho míst, kde lze takové otisky nebo reliéfy nalézt."

Já jsem hluboce přesvědčen, že to nejsou jenom turistické značky. Jenom jakési směrníky nebo pomůcky pro honbu za pokladem nebo nějakou o deset tisíc let starší předchůdkyni těchto, nebo podobných, her. A už vůbec si nemyslím, že by šlo o poněkud zbytečně pracné brousky.

Etnologové zjistili, že kouzelníci, kmenoví šamani svazků Asagultikuků a Noridžiluků v jižní Kanadě a s velkou pravděpodobností v řadě jiných oblastí, ti kouzelníci se nazývali M´teolinové, museli mít dvě odbornosti. Především museli umět příšerně zařvat ... Očití svědkové tvrdí, že svým zařváním

ochromili a zmrazili, znehybněli všechny přítomné, že prý se pohyblivost opět dostavila, vrátila, až po několika minutách. Je to zvláštní, ale není to vyloučené, věda dnes zná celou řadu zvuků, buď pod prahem slyšení (infrazvuky, tzv. subsonické vlnění) anebo nad prahem slyšení (ultrazvuk), které působí velice nepříznivé na lidský organismus a dokonce dovedou i taková kouzla, jako rozbít skleničku stojící na klavíru anebo pobořit silnou zeď. Snad tedy M´teolinové znali tajemství, které je známo netopýrům a rybám, jak vydávat takové zvuky a jak jimi napadat lidský organismus. A ještě jednu odbornost měli. Dovedli chodit po skalách tak, jako by se do nich bořili. I tady jsou očití bílí svědkové a i oni si nedovedou vynachválit obratnost M´teolinů, kteří jakoby se bořili blátem a ne jakoby chodili tvrdou skálou. No ovšem, chtělo to velice dlouhý cvik, a určitě pořádný fortel.

No, a teď se můžeme vrátit ke šlépějím s novou a velice pěknou domněnkou. Což, jestli tento trik indiánských šamanů byl znám před dlouhými desítkami tisíců let u nás. Vývoj lidstva ukazuje přece mnoho takových podivných analogií. Já pochopitelně nemyslím, že by se nějaký čaroděj našich lovců mamutů opravdu propadal do skály. Chraň bůh! Ale spíše si svůj trik předem pečlivě připravil. Do vyhlédnutého balvanu vytesal zbrusu novou šlépěj a pak ji před zraky okouzleného a žasnoucího obecenstva jakoby vytiskl bosou nohou.

Tolik tedy o šlépějích.

HODINA DRAKA

Michail Šalamov

Oisiho probudil cvrček, ležel a dlouho poslouchal jeho hlas. Bylo v něm cosi nepřirozeně tesklivého.

Ležel a poslouchal. Pomalu začínal cítit, že přichází ráno. Protáhl se a sedl si. Bosým nohám bylo na podlaze zima. Mladý člověk se oblékl, utáhl si hedvábný pás a když rozhrnul lehký sendzi, vyhlédl na ulici. Ranní chlad pronikal do kostí.

Oisi pozoroval dorůstající měsíc, když za zády zaslechl kroky. Hlučně našlapujíc širokými chodidly, vešel do místnosti majitel hostince.

"Pán je připraven na cestu?" zeptal se s uctivou úklonou.

"Ano! Chci skončit svoje poslání do východu slunce. Zabalte mi na cestu nějaké jídlo a přijměte peníze, ctihodný!"

Mince zacinkaly a majitel se rozplýval vděkem. Neposlouchaje ho, vyšel Oisi na dvůr a opíraje se o červený lakovaný sloupek, obul si obnošené kožené sandály.

Když procházel okolo švestky, přejel rukou po větvi a ucítil pod prsty lepkavost prvních listů.

‚V noci praskly pupeny!' pomyslel si s úsměvem. Za pět minut už šel po cestě a lehkým pružným krokem se pohyboval vpřed, stále víc se přibližujíc ke světlu šedivého ranního úsvitu.

Začínala hodina draka.

& & &

Oisi Krisito byl pětadvacetiletý samuraj z rodu Tesju. Nyní už dva roky nebyl doma. Neúprosné zákony bušido ho před dvaceti měsíci vrhly na tuto dlouhou cestu a od té doby žil mladý člověk pouze vzpomínkami na rodný dům a přáním co nejdříve vyplnit sobě a bohům danou přísahu.

Před dvaceti měsíci byl jeho sjuzeren, kněz Hosikava, zákeřně v noci podřezán jakýmsi samurajem Kendzoburem Harikavou. Zločin byl o to strašnější, že se stal bez jakýchkoliv viditelných příčin. A beze svědků. Osm poddaných kněze, podřizujíce se povinnosti cti, přísahalo u oltáře na posvátném místě a vydali se hledat vraha.

Ale Harikava se skryl a objevit jeho stopy nebylo lehké. Proto se mstitelé, rozděleni do malých skupinek, vydali do různých stran. Krisito jel s mladým bratrem, pevně rozhodnut, že se nevrátí dříve, než vlastníma rukama narazí vrahovu hlavu na kůl.

& & &

Oisi šel vpřed obvyklým rychlým krokem. Získané informace mu vlily novou naději. Žebravý budhistický mnich, kterého potkal na cestě, mstiteli řekl, že člověk podobný Harikavovi má půldenní náskok. Pomyšlení na to, že přísaha msty bude už už vykonaná, přidávalo Oisimu svěžesti. Zvláště příjemné bylo pomyšlení, že za necelou polovinu týdne může znovu obejmout ženu.

O-Kimi! O-Kimi! Jestlipak víš, jak se po tobě stýská tvému muži na cestě za spravedlností! Ani měsíc po svatbě jsme spolu neprožili, nestačili počít pokračovatele rodu Kristova ...

Tak jasně si ji Oisi představoval, miniaturní a roztomilou, jako kvítek leknínu, že jakási jaspisová nit praskla v jeho duši a do očí mu vstoupily slzy.

‚Nevyzpytatelné jsou cesty, vybrané nám nebem!' přemýšlel. ‚Kdo si mohl pomyslet, že dva roky mládí budou ztraceny pro nějakého Harikavu! Inu co, povinnost je povinnost! Poddaný, který se nepomstí za svého pana, není hoden se

nazývat samurajem!‘

Msta vstoupila do Oisiho života. Připadal si jako sadař, který dlouho a trpělivě pěstuje šedou chryzantému. Poupě se rozvilo, ale je nutno chryzantému zalít krví, aby získala barvu a vůni. Jinak jeho dílo zůstane nedokončené. A cesta byla dlouhá a těžká ...

Jednou Oisi uprchlíka skoro dostihl v provincii Suo. Ale řádil tam mor a jemu se nepodařilo od něj ochránit bratra. Pochoval mladého Jamamota a pokračoval v honbě, ale uprchlík se už ztratil v neznámých dálkách.

Za dvacet měsíců napadli Krisita čtyřikrát lupiči. Třikrát vše dopadlo šťastně. Ale v poslední šarvátce poranil Oisimu předloktí ohromný, hladem zdivočelý tulák v rozedraném, prachem pokrytém kimonu. Ale hlad je špatný učitel ostražitosti. Opilý vůní krve, udělal lupič chybný výpad a spánkem se setkal se samurajovým mečem.

Samotného Krisiho dlouho léčili knězi zapadlého kláštera. A zase honba ...

Nad horami vycházelo slunce. Ještě jasnějším se stal kontrast sněhu na polích po obou stranách cesty s černými holými místy. Na zem přicházely, ruku v ruce, svítáni a jaro.

Cesta plynule vstoupila do houštiny. Nyní na krajích visel pružný bambus spletený s mladými kryptomeriemi. Nad Oisiho hlavou s křikem přelétl pestrý pták a skryl se v porostu. Krisito jej provázel pohledem a už chtěl pomračívat v cestě, ale jeho uši zachytily přidušený lidský křik. Ozýval se zepředu, napravo od cesty. Přidržujíc loktem toulec a šípy, vydal se samuraj za hlasy.

Když se prodral bambusovou houštinou, ocitnul se Krisito na velkém palouku, pokrytém vybledlým jarním sněhem. Z šedé ledové krupice místy trčely trsy mokré zvadlé trávy.

Na opačném okraji palouku zápasili dva neznámí, oblečení do jasně červené lakované kůže, se starým samurajem v rozervaném kimonu. Zkroutili mu ruce a vlekli ho do houštiny. Stařec křičel a vzpíral se.

‚Proč ho tam vlečou? Vždyť na palouku si s poutníkem poradí lépe ...‘ přemýšlel Krisito, stahujíc ze zad luk. Potom začala hrůza.

Z houštiny proti lupičům vylezlo obrovské, jako překocená pagoda veliké, článkovité tělo. ‚Tak takoví jsou draci!‘ Měděně rudé boky obludy se leskly a ohromné šílené oči zářily pod paprsky slunce jako nová bronzová zrcadla. Zajatec, když obludu uviděl, opět vykřikl a vzepřel se v pevných rukách lupičů. A ti ho neustále táhli stále blíže k hroznym čelistem.

Otálet již nešlo. Oisi zasunul meč do pochvy a přiloživ k tětivě dlouhý černý šíp, zamířil do napnutých rudých zad.

Tětiva zadrnčela a šíp s tupým úderem vletěl do levé lopatky lupiče. Ten pustil oběť a tváří dolů padl na udupaný sníh. Druhý se ohlédl, sklonil se nad padlým, ale ten něco zachroptěl v Oisimu neznámém jazyce a ukázal rukou na stranu do houštiny. Druhý lupič pomalu, viditelně nerad, ustupoval k porostu, neustále se otáčeje. Ale když uviděl, že k tětivě dosedl druhý šíp, zrychlil krok a zmizel v porostu.

Střela udeřila obludu do oka, ale nevnikla do něj, sklouzla po hladkém povrchu a rozčísla stonek slabé kryptomerie. ‚Když má i oči nezranitelné, tak nemá cenu střílet!‘ rozhodl se Krisito a vytasil z pochvy meč; začal postupovat k monstru, ale to se kupodivu nepohlo vpřed, ale, víříc zledovatělou kůru sněhu tisíci krátkými nožkami, začalo pozadu mizet v porostu.

Když se za obludou zavřela bambusová stěna, Oisi se obrátil ke starému samuraji. Ten stál na podlamujících se nohách a polohlasně se modlil. Rudý lupič se střelou v zádech ležel několik kroků opodál.

Krisito počkal na konec modlitby a když se potom přiblížil k samuraji, zeptal se ho:

"Jaké je vaše jméno, senseji? Z jakého jste rodu?"

"Kendzoburo Harikava!" řekl tiše, padajíc do sněhu. Oisi nad ním stál a díval se mu do očí, čtouc v nich nekonečnou únavu. Chtěl pochopit, proč se tento člověk, už v ctihodném věku, rozhodl pro zločin. Tady sedí, vrah ... Oisi sklouzl pohledem po vyčerpaném šedivém obličeji, pokrytém řídkým šedivým

vousem, po rozedraném obleku, zaposlouchal se s jakým úsilím dýchá, jek kašle, jak se snaží ochladit obličej mokrým drsným sněhem. A v očích - jenom nekonečná bolest. ‚Proč si dobrovolně vybral osud štvance?' V mladém člověku se ozval soucit, pocit, který si nikdy nespojoval se jménem Harikavy. Ale Krisito jej dokázal překonat.

"Senseji, až si odpočinete, tak vás budu muset vyzvat na souboj. Jmenuji se Oisi Krisito z rodu Tesju."

Harikava mlčky kývnul a lehl si do sněhu, aby nabral sil.

Krisito odstoupil stranou. Věděl, že nebude starce popohánět. Nikdo nemůže Oisiho přimět, aby zabil vysíleného člověka. Přišel k ležícímu lupiči, ulomil šíp těsně u rány a převrátil ho na záda. Ten tiše zasténal.

Oisi odešel ke svým věcem, vyndal z cestovního bento láhev černé čínské vodky a nalil pálící tekutinu do rtů raněného. Ten bolestné zakašlal a otevřel oči.

"Otevři brašnu na mém opasku a dej mě prášek ..." zamumlal tuhnoucím jazykem. "Rychle!"

Samuraj otevřel malou brašničku, vyndal odtud průhlednou kuličku, velikou jako lesní oříšek, ve které se přesýpal růžový prášek. Rudý ji vsunul do úst a znehybněl.

‚Odešel!' pomyslel si Krisito, pomodlil se za duši hříšníka a sedl si k broušení meče na souboj.

Když skončil, Rudý už neležel, ale seděl opřený zdravou lopatkou o trouchnivějící kmen. Oisi se podivil. ‚Jak může s takovou ranou ještě žít?' A ten gestem Oisiho zavolal a řekl mu přerušovaným chraplavým šepotem:

"Nezabíjej starce! ... prosím tě ... ať žije!"

Oisi se ohlédl po Harikavovi.

"Já bych ho mohl jednoduše zabít. Zaslouží si to. Ale vyzval jsem ho na čestný souboj. Jestli si bude nebe přát, tak mně stařec porazí."

"Vždyt ale vidíš ... na nohách se neudrží!"

"Odpočine si a přijme boj," klidně odpověděl mladý samuraj. "Nemohu ho pustit bez pomsty. On ..."

"Zabil tvého kněze. Já vím. Za něco ho zabil. A ty ... Tak jsi měl rád svého pána!"

Krisito se na chvilku zamyslel.

"Měl rád nebo neměl, ale byl jsem jeho poddaným. A moje povinnost ..."

"Zabít? Jak je u vás všechno jednoduché! Zabít ... Pochop: Harikava - to je veliký člověk!"

"Harikava? Kněz byl veliký člověk!" pevně řekl Krisito.

"Dobytek byl tvůj kněz! Silou si vzal za souložnici dceru Harikavy. Děvče se utopilo. Stařec se mstil za ni."

"A já se mstím za kněze!"

"Strašná doba! Pochop, jméno tvého kněze bude za deset let zapomenuto, ale Kendzobura Harikavu budou znát věky. Je nutno ho zachránit!"

Oisi se usmál neobratné lži toho člověka.

"A ty jsi snad nechtěl dát starce obludě? Vždyť je to strašnější než úder mečem."

"Ne! Já ho chtěl zachránit!" zachroptěl Rudý. "To byl můj s t r o j (to slovo Oisi nepochopil). Vy ho s ničím nemůžete srovnat ... chlapče, zkus překročit ohavnosti své doby! Starce potřebují lidé, musí žít!"

"On je tvůj příbuzný?" udiveně se zeptal Oisi.

Rudý záporně zakroutil hlavou.

"Vysvětlovat je marné ... Ale pokusím se ... poslouchej! ... Já (ukázal prstem na svoji hruď) se narodím za pět století ... ve dvacátém třetím století ... a na konci dvacátého budou nalezeny nedokončené rukopisy Harikavy. Stařec předběhl svoji dobu. Dokázal odhalit jisté vlastnosti času, vytvořit teorii ... Ale v XVII.století Harikavu zabili. Ty jsi ho zabil. Už nedokončil svoje dílo a využít ho mohli až vnuci nálezců rukopisů. Ale pokud na něho nepozvedneš svůj meč, bude Harikava žít ještě několik let, dopíše knihu a už v

prvním desetiletí XXI.století bude možno sestrojit stroj času ...

Oisi poslouchal Rudého s chápavým úsměvem, nevnímal řečené, myslel si, že umírající blouzní. Ale dojemná péče o starce samuraje udivila.

Rudý, s horečně zářícíma očima, pokračoval:

"Ty patrně nechápeš, jak je možné zachránit člověka, kterého zabili před pěti stoletími? Ano, pro moji historii se už Harikava ztratil nenávratně. Ale jestli mne uposlechneš, tak vznikne nová větev reality, paralelní k naší. V ní Harikava zůstane žít ..."

Rudý zasténal a na minutu zmlknul. Ale potom opět otevřel oči.

"My sami píšeme historii lidstva ... a věřím, že přijde den, kdy lidé z paralelních časů se spojí do jediného svazku ... a tehdy nebude ve Vesmíru nic silnějšího než Člověk! Věřím. Nás s Ivanem poslali zachránit Harikavu, zabránit mu v setkání s tebou ... Ale opozdili jsme se ..."

"Umíráš," přerušil ho Oisi, "přeruš zbytečné řeči a pomodli se, aby ses dostavil před Tvůrce s čistým svědomím!"

"Myslíš si, že blouzním?" Rudý se trhnutím zvednul na loktech a zaskřípěl zuby bolestí. "Myslíš, že je to nesmysl? Dívej se!"

Upřel pohled do bambusové houštiny. Jeho tvář ztuhla, jenom šedá žilka se chvěla na zpoceném spánku.

A Oisi viděl ... Jeden za druhým se na okraji houštiny podtínaly a padaly na sníh stvoly bambusu. Brzy se na tom místě vytvořila hluboká paseka.

Rudý opět zasténal a udeřil zátylkem o kmen. Jeho tvář byla sinalá, jako kousek mramoru.

"Mohl bych s tebou stejně ... Nechci! Odporné ... Odpusť, starče!"

Krisito se zachmuřil.

"Ty jsi démon?" zeptal se s hrozbou v hlase.

"Ne!" Rudý se bolestné zachmuřil. "Člověk! ... i ty jsi člověk! Copak my, lidé, nemůžeme pochopit jeden druhého? Nemohu ti přikázat konat dobro. To se nekoná z přinucení ... Ale než se rozhodneš, nejdřív přemýšlej. Proto jsi člověk, abys přemýšlel! Nezapomínej na to! A nyní odstup dál. Zavolám Ivana ...

Oisi poslušně odešel. Už se nelekl, když z průseku vylezl na palouk s t r o j. Pomalu pohybujíc křivými nožkami, přibatolil se k Rudému, zastavil nad ním a ihned si na něj lehl plochým břichem. Krisito si představil, co se stalo s neznámým pod takovým obrem a udělalo se mu špatně. Ale když obluda vstala a rozplynula se ve vzduchu, na místě, kde předtím seděl člověk, zůstal pouze rozdrcený trouchnivějící kmen.

Krisito mlčky hleděl na třísky vtisklé do zmrzlé země. V hlavě měl pusto a prázdno, jako by to ani hlava nebyla. Potom se v ní zrodila první myšlenka. ‚Proto jsi člověk, abys přemýšlel!'

Někdo mu položil ruku na rameno. Vedle stál Harikava.

"Jsem připraven," řekl, "budeme se bít!"

Oisi na něj dlouho hleděl: na unavenou rozhodnou tvář, na oděv s přilepeným sněhovým krunýřem, na sešlapané slaměné baradzi, na, od soubojů zubatý, meč v kostnatých prstech a potom se zeptal:

"Řekněte, senseji, jak říkali vaší dceři?"

V modré výši nad jejich hlavami se rodil nový den. Teplou rukou stíral z oblohy poslední minuty hodiny draka.

Vydává Kroužek přátel vědeckofantastického žánru a záhad při CZO SSM.
Vyšlo jako příloha informačního občasníku CZO SSM k.p. TOS Hostivař.
Sestavili M.Nejedlý, M.Martinková. Uzávěrka čísla 17.2.1984.
Neprodejné. Určeno pro vnitřní potřebu.